Univers Pedagogic pro
Nr. 37 (685)
31 octombrie 2019
Săptămânal al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova și al Institutului de Științe ale Educației

CONVORBIRI PEDAGOGICE

CE CRED PĂRINȚII
despre calitatea educației din Republica Moldova

Indiscutabil, majoritatea absolută a părinților nu au absolvit o facultate din domeniul pedagogiei. Ar însemna oare acest fapt că ei nu ar avea dreptul să judece despre învățământul național per ansamblu și despre calitatea educației, în special? Evident că părinții au acest drept (Art. Codul Educației 7o), întrucât, alături de copiii lor, ei sunt beneficiarii direcți ai educației și opinia lor contează.

Anatol GREMALSCHI,
doctor habilitat,
profesor universitar,
director de programe
la Institutul de Politici Publice

Pornind de la această premisă, Institutul de Politici Publice, în colaborare cu Compania Sociologică CBS-Research, cu susținerea financiară a Programului de Sprijinire a Educației al Fundațiilor pentru o Societate Deschisă prin intermediul Fundației Soros-Moldova, a elaborat studiul sociologic „Participarea părinților și a reprezentanților comunităților în guvernarea învățământului general". Studiul sociologic a cuprins un sondaj de opinie realizat în rândul părinților ai căror copii sunt elevi în învățământul general. Universul studiului a inclus populația adultă, cu statut de îngrijitor al cel puțin unui copil ce frecventează o instituție de învățământ primar, gimnazial sau liceal. În sondaj a fost inclus tot teritoriul Republicii Moldova, cu excepția regiunii din stânga Nistrului. Pentru a asigura confidențialitatea interviurilor și obținerea unor informații veridice, selectarea părinților/îngrijitorilor s-a făcut prin intermediul rutei aleatoare și prin screening, identificarea gospodăriilor cu copii de vârstă școlară făcându-se fără implicarea instituțiilor de învățământ.

În studiu au fost incluse 94 de localități, puncte de eșantionare fiind 184 la număr. Datele fiind colectate în perioada 15-27 iunie 2019. Sondajul a fost realizat pe un eșantion de peste 500 de respondenți. Marja de eroare a sondajului constituie ± 4,3%. Rezultatele sondajului sunt reprezentative la nivel național. Analiza datelor a fost efectuată în baza următoarelor criterii: limba în care a avut loc intervievarea respondentului/respondentei (română, rusă); mediul de reședință a respondentului/respondentei (sat, oraș); venitul familiei în luna aprilie 2019 pe cvartile: 3000 lei (25%), 5000 lei (50%), 7000 lei (75%).

În cazul sondajului efectuat în rândul părinților, metodologia cercetării este compatibilă, într-o anumită măsură, cu metodologia unui studiu similar[1] realizat de Institutul de Marketing, Analiză, Sondaje și Investiții „IMAS INVEST" în anul 2016. Pentru început ne-am propus să aflăm care sunt așteptările părinților și climatul general din sistemul educațional al Republicii Moldova. Ulterior, am rugat părinții să-și expună opiniile referitoare la calitatea studiilor din școlile din Moldova și obstacolele care încă mai persistă în asigurarea acesteia. Recunoaștem din start, datele sociologice colectate reflectă un înalt nivel de confuzie și inconsecvență în perceperea de către mulți părinți a rolului educației și a stării de fapt din școlile noastre.

Așteptările părinților și climatul general din sistemul educațional

Nivelul maxim de educație pe care îl vor atinge copiii respondenților. În general, părinții își doresc copiilor lor un nivel înalt de studii. Astfel, cca 61 la sută dintre părinții intervievați cred că nivelul maxim de educație pe care vor reuși să-l atingă copiii lor este cel de studii superioare și doar cca 14 % indică maxim învățământul profesional tehnic.

Studiile superioare sunt mai populare în rândul respondenților vorbitori de limbă rusă, al locuitorilor din orașe și al celor cu venituri lunare din cvartila a treia. Cea mai înaltă cotă a respondenților care încă nu s-au gândit la nivelul maxim pe care vor reuși să-l atingă copiii lor se atestă în rândul vorbitorilor de limbă română, al locuitorilor de la sate și al celor cu venituri relativ mici (prima cvartilă).

Păreri despre învățământul din Republica Moldova. O părere destul de bună sau foarte bună despre învățământul din țara noastră au cca 71% din părinții intervievați. Totuși, ponderea celora care au o părere proastă sau foarte proastă este statistic semnificativă, de cca 24%. Cei mai mulți cetățeni care au o părere bună sau foarte bună despre învățământul din Republica Moldova se regăsesc în rândul vorbitorilor de limbă română, al locuitorilor de la sate și al celor cu venituri relativ mari (cvartila a patra).

Păreri despre școala în care învață copiii respondenților. Ponderea respondenților care au o părere destul de bună sau foarte bună despre școlile în care învață copiii lor este de cca 91%. Această valoare este semnificativ mai mare decât în cazul părerilor despre învățământul luat în ansamblu, fapt ce ar putea fi explicat prin predominarea unor atitudini afective față de instituțiile respective. Părerile destul de bune sau foarte bune se întâlnesc cel mai frecvent în rândul locuitorilor de la sate și al respondenților cu venituri din cvartila a doua (cca 98%).

Relevanța educației. În pofida faptului că majoritatea părinților au păreri destul de bune și foarte bune despre învățământul și școlile din Republica Moldova, cca 67 la sută dintre ei consideră că pentru a lua note bune un copil are nevoie de meditații, iar aproape 49% din respondenți ar dori ca fiii/fiicele lor să studieze în străinătate. Aproape o jumătate din părinți consideră că elevii de astăzi sunt mai slab pregătiți decât cei din generațiile trecute, iar fiecare al treilea părinte ar dori ca fiul/fiica lui să studieze într-o altă școală, mai bună. Faptul că opiniile respondenților față de situația din învățământul general mai rămân a fi confuze îl confirmă și discrepanța dintre cota celora care speră la studii superioare pentru copiii lor (cca 61%) și cota celor care consideră că diplomele de astăzi nu mai ai nicio valoare (cca 34%). De asemenea, este semnificativă și ponderea celor care consideră că învățământul privat este mai bun decât cel de stat (cca 23%).

Opiniile critice față de relevanța educației se atestă mai des în rândul respondenților vorbitori de limbă română și al celor care locuiesc la sate. Pentru a învăța într-o altă școală, mai bună decât cea în care în prezent învață copiii lor, mai frecvent optează locuitorii de la sate, iar pentru studii în străinătate –1. Așteptările părinților față de sistemul educațional sunt foarte înalte, majoritatea absolută dintre ei sperând că fiii/fiicele lor vor obține studii superioare.

2. Majoritatea părinților au o părere destul de bună sau foarte bună despre învățământul din Republica Moldova. Totuși, ponderea celor care au o părere proastă sau foarte proastă despre învățământul moldovenesc este una semnificativă.

3. În cazul evaluării școlilor în care învață propriii lor copii, ponderea părinților ce au păreri destul de bune sau foarte bune despre ele este cu mult mai mare decât în cazul evaluării învățământului în ansamblu. Însă, în pofida acestui fapt, o parte semnificativă din părinți și-ar dori ca fiii/fiicele lor să învețe într-o altă școală, mai bună.

4. Deși majoritatea părinților au păreri destul de bune și foarte bune despre învățământul și școlile din țara noastră, mulți dintre ei consideră că, oricum, pentru a lua note bune un copil are nevoie de meditații, iar peste jumătate din părinți ar dori ca fiii/fiicele lor să studieze în străinătate.

5. Părinții consideră că elevii de astăzi sunt mai slab pregătiți decât cei din trecut, mulți dintre ei ar dori ca fiii/fiicele lor să studieze într-o altă școală, mai bună.

6. Părinții consideră că principalele obstacole în asigurarea calității studiilor sunt lipsa motivației copiilor de a învăța, finanțarea insuficientă a educației, programul prea încărcat, lipsa cadrelor didactice, lipsa motivației cadrelor didactice de a învăța copiii.

***

În ansamblu, din datele colectate în cadrul sondajului derivă faptul că percepțiile multor părinți privind calitatea educației nu prea consună cu declarațiile frecvent vehiculate în spațiul public, în special cel pedagogic, precum că învățământul general din țara noastră este unul foarte bun, că studiile oferite de școlile noastre îți asigură în viitor o carieră de succes, că meritocrația s-a afirmat deja din plin în sistemul educațional din Republica Moldova. Răspunsurile la întrebarea în ce măsură aceste percepții sunt justificate și ce fac înșiși părinții pentru a ajuta pedagogii să redreseze situația vor putea fi găsite în unul din numerele viitoare ale săptămânalului ***Univers Pedagogic pro.***

Materialul a fost elaborat în cadrul Proiectului „Valorificarea oportunităților de implicare efectivă a părinților, comunităților și societății civile în guvernanța educației, 2019", implementat de Institutul de Politici Publice cu suportul financiar al Programului de Sprijinire a Educației al Fundațiilor pentru o Societate Deschisă în cadrul Departamentului Buna Guvernare al Fundației Soros-Moldova.

[1] Percepții privind sistemul educațional. Raport elaborat de Doru Petruți și Zatîc Viorica. IMAS, 2016.